

zmes

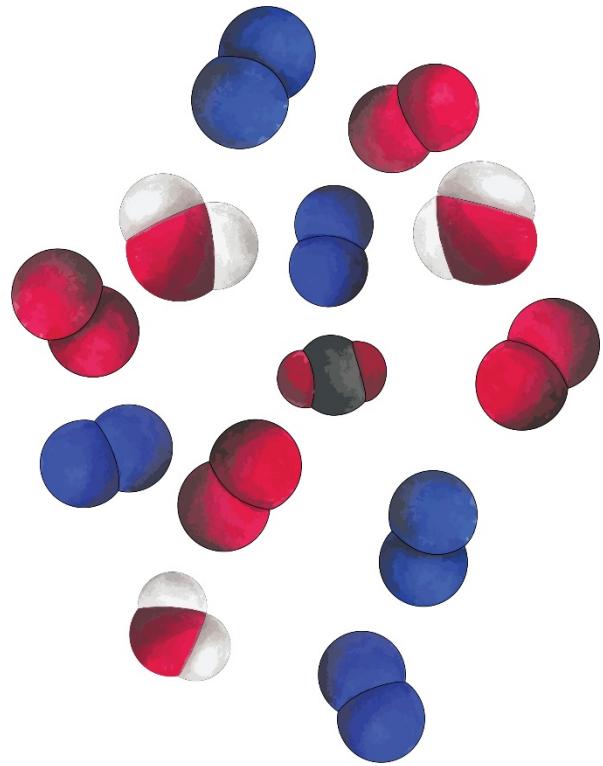
ZM02

Látku, ktorej zložky sú iba zmiešané a nie sú pospájané chemickými väzbami, nazývame **zmes**.

Zmes môže pozostávať z dvoch alebo viacerých prvkov, z prvku a zlúčeniny alebo z dvoch či viacerých odlišných zlúčenín.

Prvky a zlúčeniny, ktoré tvoria zmes nazývame **zložky zmesi**.

Príkladom zmesi je vzduch. Obsahuje prvky ako dusík, kyslík, zlúčeniny ako vodu a oxid uhličitý.

Látku, ktorej zložky sú iba zmiešané a nie sú pospájané chemickými väzbami, nazývame _____.

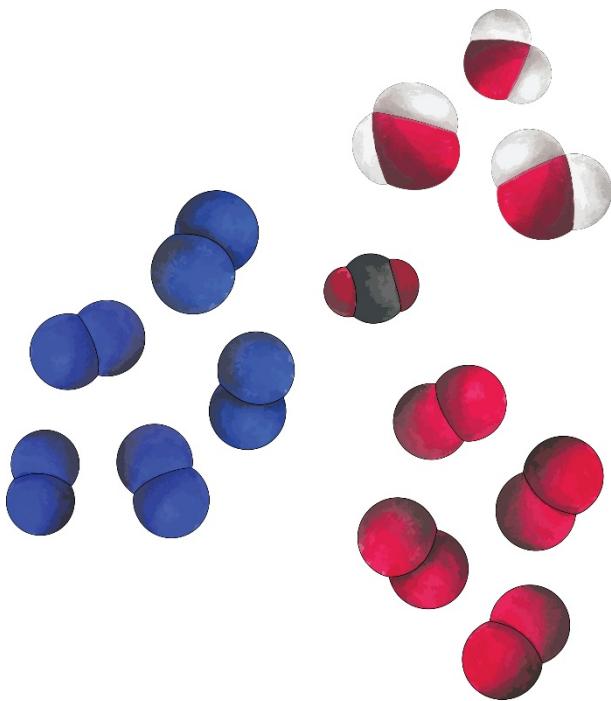
Zmes môže pozostávať z dvoch alebo viacerých prvkov, z prvku a zlúčeniny alebo z dvoch či viacerých odlišných zlúčenín.

Prvky a zlúčeniny, ktoré tvoria zmes nazývame **zložky zmesi**.

Príkladom zmesi je vzduch. Obsahuje prvky ako dusík, kyslík, zlúčeniny ako vodu a oxid uhličitý.

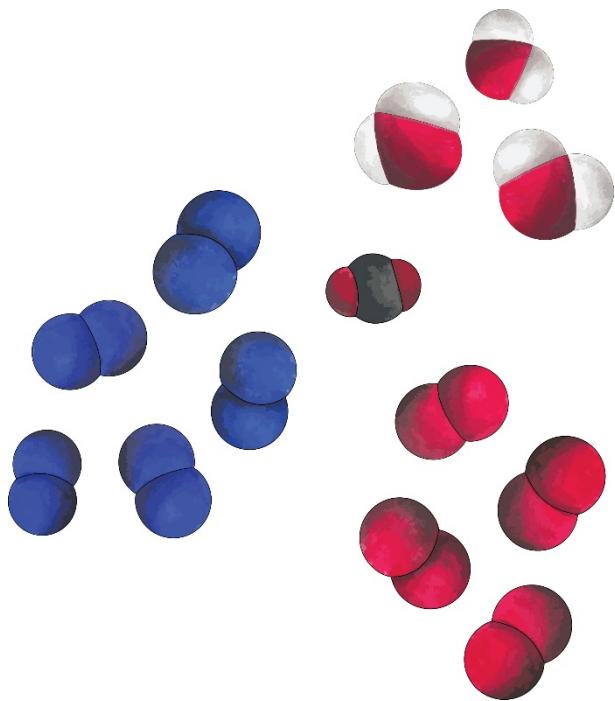
ZM02

ZM02

oddeliť

ZM02

ZM02

Zložky zmesi nie sú chemicky viazané a pomocou fyzikálnych metód ich môžeme od seba **oddeliť**.

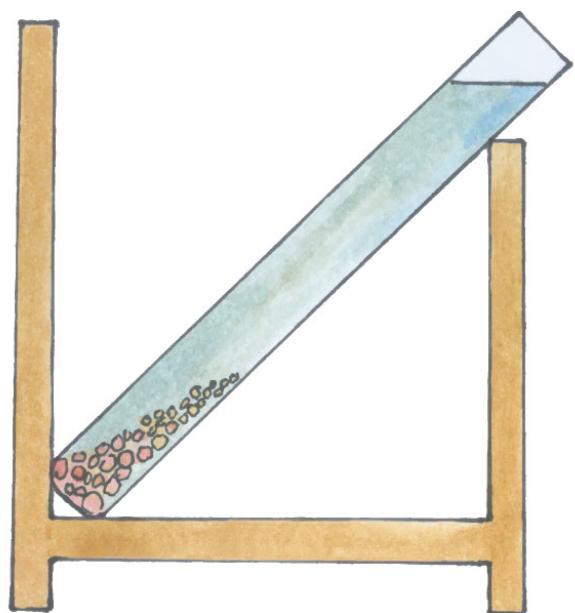
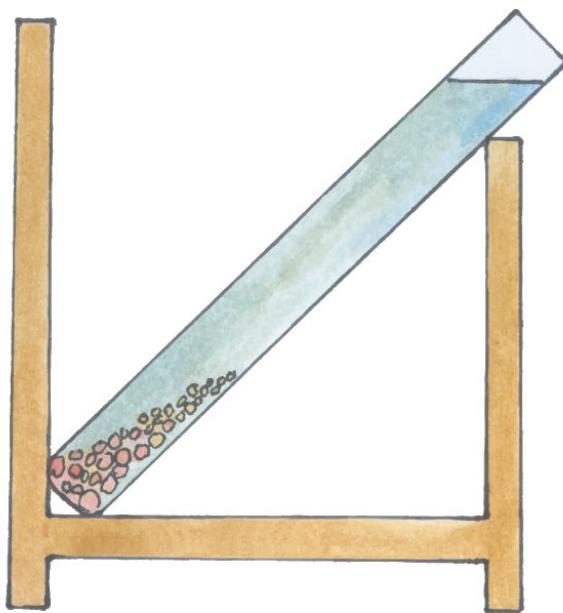
Oddelovať zložky zmesi nám umožňujú hlavne ich rozličné vlastnosti. Konkrétna metóda tak závisí od typu zmesi.

Zložky zmesi nie sú chemicky viazané a pomocou fyzikálnych metód ich môžeme od seba _____.

Oddelovať zložky zmesi nám umožňujú hlavne ich rozličné vlastnosti. Konkrétna metóda tak závisí od typu zmesi.

ZM02

ZM02

usadzovanie

ZM02

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesí využíva ich odlišnú hustotu, nazývame **usadzovanie**.

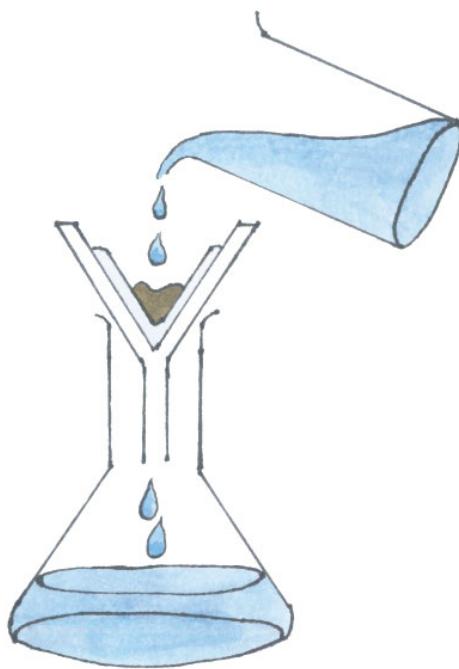
Napríklad usadzovanie zomletej kávy po jej zaliatí, odstránenie stuhnutého tuku na sviatočnej polievke, čistenie odpadových vôd.

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesí využíva ich odlišnú hustotu, nazývame _____.

Napríklad usadzovanie zomletej kávy po jej zaliatí, odstránenie stuhnutého tuku na sviatočnej polievke, čistenie odpadových vôd.

ZM02

ZM02

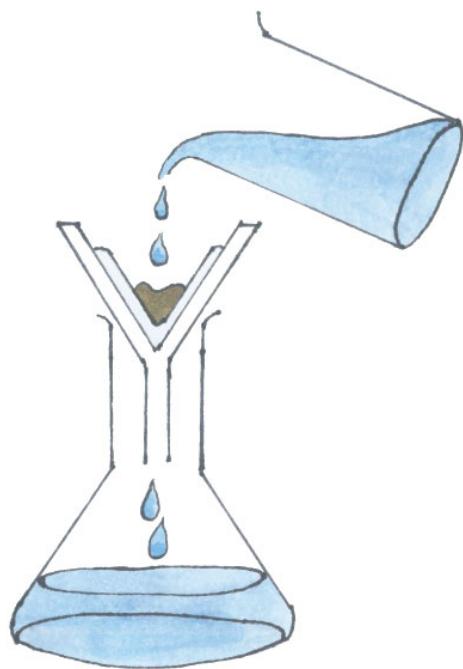

filtrácia

ZM02

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesí využíva ich odlišnú veľkosť, nazývame **filtrácia**.

Napríklad filtrovanie pitnej vody v kuchyni, filtrovanie vzduchu vo vysávači, v prírode sa filtriuje pitná voda cez vrstvy piesku, štrku.

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesí využíva ich odlišnú veľkosť, nazývame _____.

Napríklad filtrovanie pitnej vody v kuchyni, filtrovanie vzduchu vo vysávači, v prírode sa filtriuje pitná voda cez vrstvy piesku, štrku.

ZM02

ZM02

odparovanie

ZM02

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesí využíva ich odlišnú schopnosť odparovať sa, nazývame **odparovanie**.

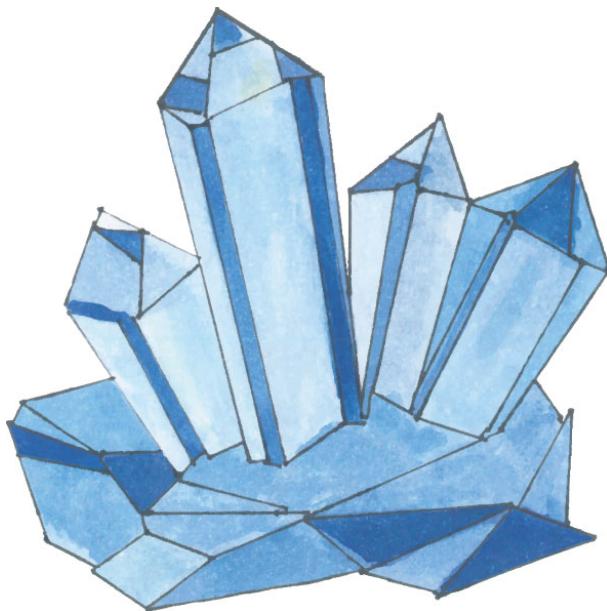
Napríklad varenie lekváru, získavanie morskej soli z morskej vody.

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesí využíva ich odlišnú schopnosť odparovať sa, nazývame _____.

Napríklad varenie lekváru, získavanie morskej soli z morskej vody.

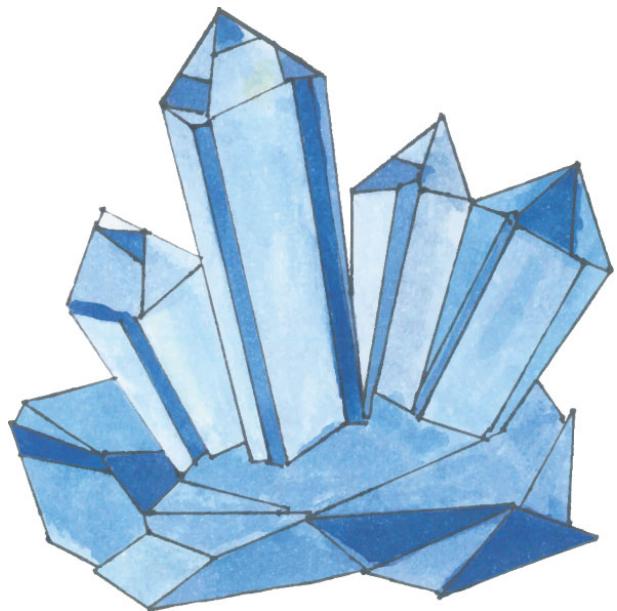
ZM02

ZM02

kryštalizácia

ZM02

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesí využíva schopnosť niektorých látok tvoriť kryštály, nazývame **kryštalizácia**.

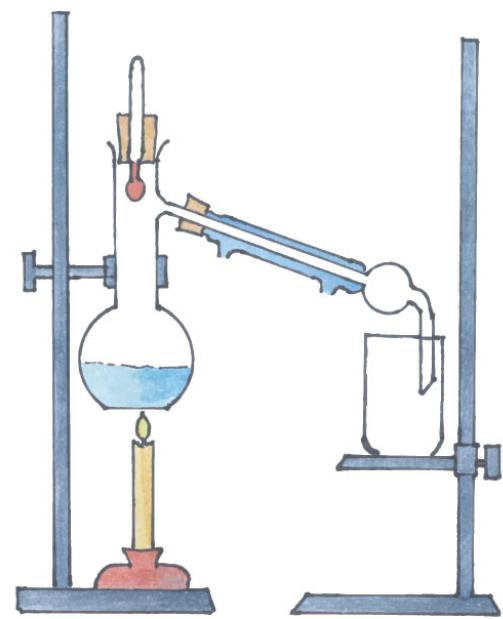
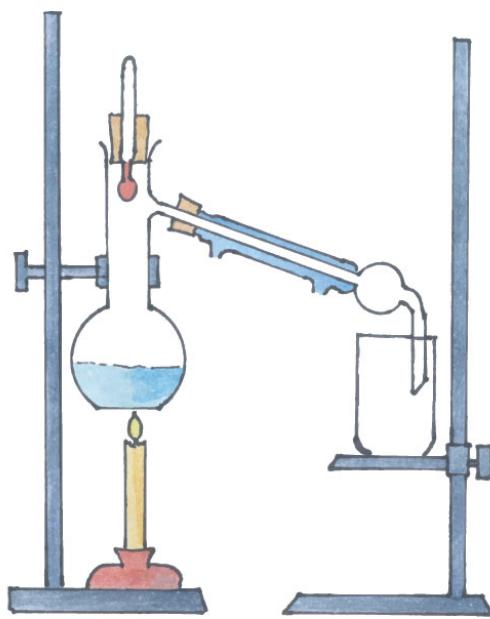
Napríklad výroba kryštálového cukru, výroba kryštálov pre lasery, v prírode takto vzniká aj kvapľová výzdoba jaskýň.

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesí využíva schopnosť niektorých látok tvoriť kryštály, nazývame _____.

Napríklad výroba kryštálového cukru, výroba kryštálov pre lasery, v prírode takto vzniká aj kvapľová výzdoba jaskýň.

ZM02

ZM02

destilácia

ZM02

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesí využíva ich odlišné teploty varu, nazývame **destilácia**.

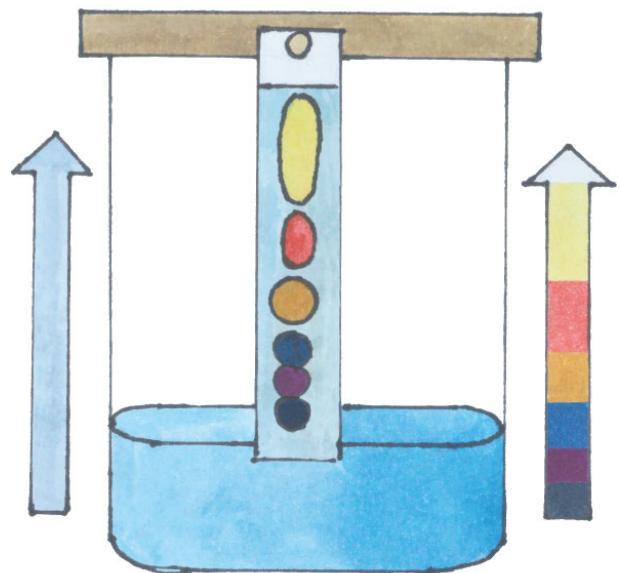
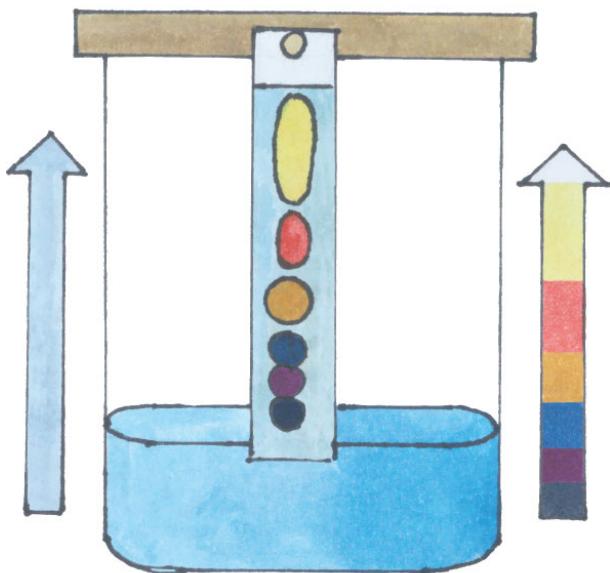
Napríklad výroba destilovanej vody, získavanie benzínu z ropy, výroba etanolu.

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesí využíva ich odlišné teploty varu, nazývame _____.

Napríklad výroba destilovanej vody, získavanie benzínu z ropy, výroba etanolu.

ZM02

ZM02

chromatografia

ZM02

ZM02

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesi využíva schopnosť rozpustnosti látky v rozpúšťadle, nazývame **chromatografia**.

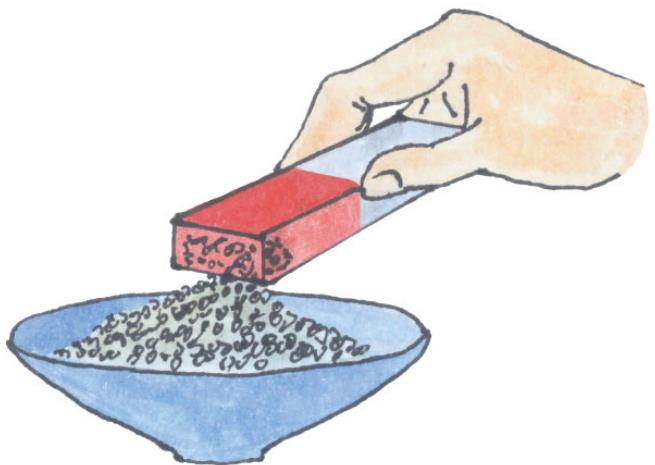
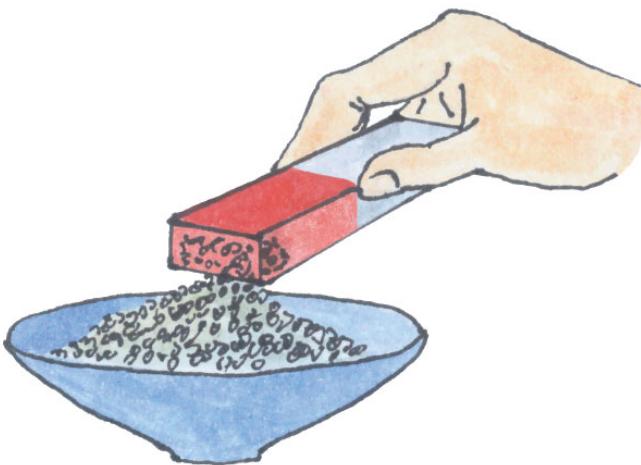
Chromatografia využíva schopnosť každej zložky cestovať alebo byť ľahký cez povrch iného materiálu. Používa sa napríklad pri vyšetrovaní zločinu na oddelenie vzoriek krvi, pri obnove starých obrazov (pri zisťovaní, aké látky boli použité), pri testovaní potravín, či neobsahujú príchuť alebo farebné prísady, prípadne pri meraní množstva obsahu vitamínov a podobne.

Metódu, ktorá pri oddelovaní zložiek zmesi využíva schopnosť rozpustnosti látky v rozpúšťadle, nazývame _____.

Chromatografia využíva schopnosť každej zložky cestovať alebo byť ľahký cez povrch iného materiálu. Používa sa napríklad pri vyšetrovaní zločinu na oddelenie vzoriek krvi, pri obnove starých obrazov (pri zisťovaní, aké látky boli použité), pri testovaní potravín, či neobsahujú príchuť alebo farebné prísady, prípadne pri meraní množstva obsahu vitamínov a podobne.

ZM02

ZM02

oddelenie zložiek zmesí pomocou magnetu

ZM02

ZM02

Metódu, ktorá pri oddelení zložiek zmesí využíva magnetické vlastnosti niektorých látok, nazývame **oddelenie zložiek zmesí pomocou magnetu**.

Medzi magnetické kovy patrí napríklad železo, nikel, kobalt.

Metódu, ktorá pri oddelení zložiek zmesí využíva magnetické vlastnosti niektorých látok, nazývame _____.

Medzi magnetické kovy patrí napríklad železo, nikel, kobalt.

ZM02

ZM02

zmes

ZM02

oddelit'

ZM02

usadzovanie

ZM02

filtrácia

ZM02

odparovanie

ZM02

kryštalizácia

ZM02

destilácia

ZM02

chromatografia

ZM02

oddelenie zložiek zmesí

pomocou magnetu ZM02

ZM02

ZM02

ZM02

Tento materiál bol vytvorený vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja, v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

KARTY

Montessori definičný materiál – KARTY

Zmes – Oddelenie zložiek zmesí

Spracovala: Gymerská Martina

Odborní garanti: Matis Martin

Obrázky: Veselovská Mária

Zmes

Oddelenie zložiek zmesí

Vydalo občianske združenie PERSONA
Vrančovičova 29, Bratislava, <http://ozpersona.sk/>

Viac inšpirácií a materiálov nájdete na
<http://coolschool.sk/>

© PERSONA, 2022

ZM02

ZM02